

POROČILO S SLUŽBENE POTI:

Udeležba na

- konferenci *Korak naprej v kasnejšem življenju: Učenje za dejavno staranje in medgeneracijsko solidarnost*
- sestanku nacionalnih koordinatorjev za uresničevanje *Evropskega programa za učenje odraslih 2012–2014*

I. IME IN PRIIMEK

mag. Zvonka Pangerc Pahernik

II. KRAJ, DRŽAVA IN TRAJANJE

Bruselj, Belgija, 19.–21. november 2012

III. ORGANIZATOR(JA)

Direktorat za izobraževanje in kulturo (DG EAC, Enota za izobraževanje odraslih, B3) pri Evropski komisiji

IV. KRATEK OPIS

Evropska komisija je med 19. in 21. novembrom organizirala konferenco *One step up in later life: Learning for active ageing and intergenerational solidarity (Korak naprej v kasnejšem življenju: Učenje za dejavno staranje in medgeneracijsko solidarnost)* z namenom, da združi dva procesa:

- uresničevanje prenovljenega Evropskega programa za učenje odraslih (EPUO), sprejetega novembra lani na temelju strategij Evropa 2020 ter Izobraževanje in usposabljanje 2020 ter
- prizadevanja za zagotavljanje dejavnega staranja in medgeneracijske solidarnosti s pomočjo vseživljenjskega učenja – okrepljena v okviru [Evropskega leta 2012](#).

Na dogodku se je zbralo okrog 200 predstavnikov ministrstev za izobraževanje in delo, izobraževalcev odraslih, sindikatov in podjetij, koristnikov programa Grundtvig ter drugih deležnikov iz držav članic EU in drugih držav, tudi iz Japonske in Honkonga. O aktualnih dogodkih v izobraževanju, kot so poudarjen pomen izobraževanja in usposabljanja pri preseganju krize, izid paketa dokumentov pod krovnim naslovom *Rethinking education: Investment in skills for better socio-economic outcomes*, ki bodo usmerjali politiko in stroko v naslednjem obdobju, pogajanja za novi program sofinanciranja *Erazmus za vse*, Evropski forum o začetnem in nadaljevalnem poklicnem izobraževanju in usposabljanju in drugih, so nas seznanili visoki predstavniki Komisije: komisarka Androulla Vassiliou, namestnik generalnega direktorja DG EAC, Xavier Prats-Monne, direktor enote Vseživljenjsko učenje: politike in programi, Antonio Silva Mendes, ter član kabineta za področje zaposlovanja, socialnih zadev in inkluzije, Gyula Hegyi.

V dveh panelnih razpravah in plenarnih predstavitev so se izmenjevali predstavniki in politiki bodisi s področja izobraževanja odraslih bodisi s področja dela in socialnih zadev, kamor primarno sodi problematika dejavnega staranja in medgeneracijske solidarnosti. Največkrat omenjane so bile teme: demografske spremembe, ki porajajo starajočo se družbo, prizadevanja politike in stroke za dejavno in zdravo staranje, pravica in dolžnost starejših do vseživljenjskega učenja, solidarnost in interakcija vseh generacij, medgeneracijski in medkulturni dialog, trajnostni razvoj in dejavno državljanstvo (v luči Evropskega leta 2013). Predstavniki različnih ustanov so v spremljajočem programu predstavili 14 uspešnih projektov, sofinanciranih iz programa Grundtvig, ki so zadevali problematiko dejavnega staranja in medgeneracijske solidarnosti.

Drugi konferenčni dan je bil v celoti namenjen delu v osmih skupinah, ki sta ga uglasila po dva do trije uvodni prispevki, ključna pa je bila razprava o naslednjih temah:

- ohranjanje zaposljivosti s pomočjo učenja,
- učenje za zdravo staranje in promocijo zdravja,
- (medgeneracijsko) učenje za dejavno udeležbo in prostovoljstvo,
- medgeneracijsko učenje na delovnem mestu,

- potrebe in motivacija za učenje: vloga oblasti na nacionalni ravni,
- medgeneracijsko učenje v izobraževanju in usposabljanju,
- učenje v kasnejšem življenju za vključenost, blagostanje in življenjske prehode.

Ključna sporočila delovnih skupin so zbrana v [konferenčnem memorandumu](#); zadevajo:

- potrebo po široki viziji oblasti na nacionalni ravni o vseživljenjskem učenju, ki vključuje vse generacije, vsa ministrstva ter vse oblike izobraževanja in učenja: formalno, neformalno in priložnostno;
- strukture za zagotavljanje vseživljenjskega učenja, ki so že na voljo – tudi v neizobraževalnih okoljih (nevladne organizacije, društva, knjižnice, delovna mesta, družina...) –, vendar niso prepoznane, zato je treba okrepiti promocijo izobraževanja odraslih s pomočjo zglednih učečih se, t.j. ambasadorjev učenja;
- stališče, da je starejša delovna sila pre pogosto podcenjen vir; z medgeneracijskim učenjem ga je mogoče vpreči kot pomoč mlajšim in drugim starejšim v delovnem okolju;
- raznoliko pojmovanje starosti oziroma življenjskega ciklusa, kar je pogojeno z različnimi dejavniki in včasih vodi v stereotipe in predsodke, ki so družbeno škodljivi;
- pravico starejših, da so vključeni v procese načrtovanja lastnega učenja, saj najbolje vedo, kakšne so njihove potrebe in možnosti;
- pomen posrednih struktur/ustanov, ki povezujejo in koordinirajo različne deležnike – učeče se ter izvajalce izobraževanja oziroma ponudnike potrebnih drugih kapacitet;
- vlogo zgoraj omenjenih posrednih ustanov pri preverjanju ustreznosti izobraževalnih možnosti za starejše, izmenjavi primerov dobre prakse in premoščanju pomanjkljivosti v ponudbi;
- učinkovitejše angažiranje starejše delovne sile na trgu dela, kar je stvar konkurenčnosti podjetja in države, vendar je treba zaposlovalce prepričati, da te delavce zadržijo na delovnem mestu in vlagajo v njihovo usposabljanje;
- brezposelnost po 50. letu, ki praviloma postane trajna, zato so potrebna preventivna vlaganja v izobraževanje in usposabljanje;
- karierno svetovanje, ki naj zlasti v srednjem in kasnejšem delovnem obdobju zagotavlja informirano odločanje ter optimalne učinke za posameznika, zaposlovalca in gospodarstvo;
- primere dobre prakse, mnoge sofinancirane s strani Evropske komisije, je treba pregledati in širiti, da bodo v prid tudi tistim, ki so še izključeni iz kulture vseživljenjskega učenja.

Ob zaključku konference smo imeli nacionalni koordinatorji sestanek z direktorjem, Antoniom Silvo Mendesom, in predstavniki Enote za izobraževanje odraslih, na katerem so še enkrat poudarili,

- da morajo biti naša ministrstva dobro informirana o naših dejavnostih, prav tako drugi deležniki v izobraževanju odraslih;
- da je memorandum, sprejet na tej konferenci, zavezujoč tudi za naše projekte, ki smo jih prijaviли maja letos in zanje prejeli sofinanciranje Evropske komisije;
- da naj do 14. decembra poročamo o tem, kakšna je aktualna politika v izobraževanju odraslih ter kaj smo postorili v letošnjem letu za to, da smo politično, strokovno in najširšo javnost seznanili z Evropskim programom za učenje odraslih ter ga pomagali uveljavljati v praksi.

V. GRADIVO

- paket dokumentov pod krovnim nazivom Rethinking education: Investing in skills for better socio-economic outcomes: http://ec.europa.eu/education/news/rethinking_en.htm
- novica o konferenci: http://ec.europa.eu/education/news/20121122_en.htm
- konferenčna gradiva bodo na voljo na spletni strani http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/adult_en.htm

Poročilo pripravila:

mag. Zvonka Pangerc Pahernik (zvonka.pangerc@acs.si), Andragoški center Slovenije

27. november 2012